

Rezultati istraživanja:

Honorarni poslovi

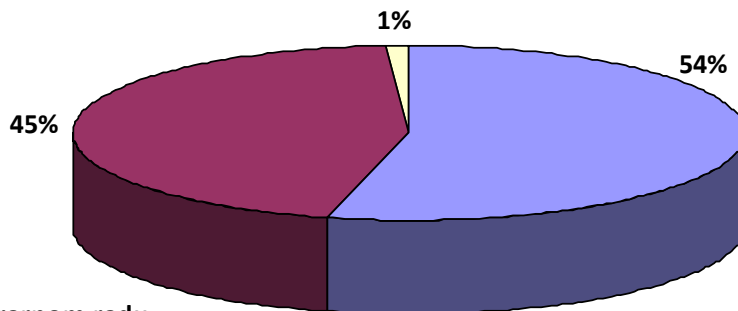

**januar - mart
2010. godina**

Anketa na sajtu: Poslovi.infostud.com
Trajanje ankete: 14. januar – 09. mart
Ispitanici: posetiooci sajta poslovi.infostud.com
Broj ispitanika: 504

U našem istraživanju su učestvovalе osobe koje su do sada radile honorarno (54%), osobe koje do sada nisu imale prilike da rade honorarno, ali bi se rado oprobale u tome (45%) i osobe koje nisu radile honorarno, niti imaju želju za tim (1%).

Naši ispitanici:

- osobe sa iskustvom u honorarnom radu
- osobe koje nisu imale prilike do sada, ali bi radile honorarno
- osobe koje nisu radile honorarno, niti bi želele

Ispitanici koji ne bi želeli da rade honorarno kao osnovni uzrok tome navode da je ovaj vid zaposlenja nestabilan izvor prihoda. Drugi razlog predstavlja činjenica da pri honorarnom radu ne teče radni staž, dok je na trećem mestu nedostatak osiguranja.

Može se pretpostaviti da je ovo istraživanje više privuklo one koji su zainteresovani za honorarni rad dok ostali možda nisu bili motivisani da popune anketu tako da je diskutabilno da li ova struktura odslikava realno stanje među posetiocima našeg sajta.

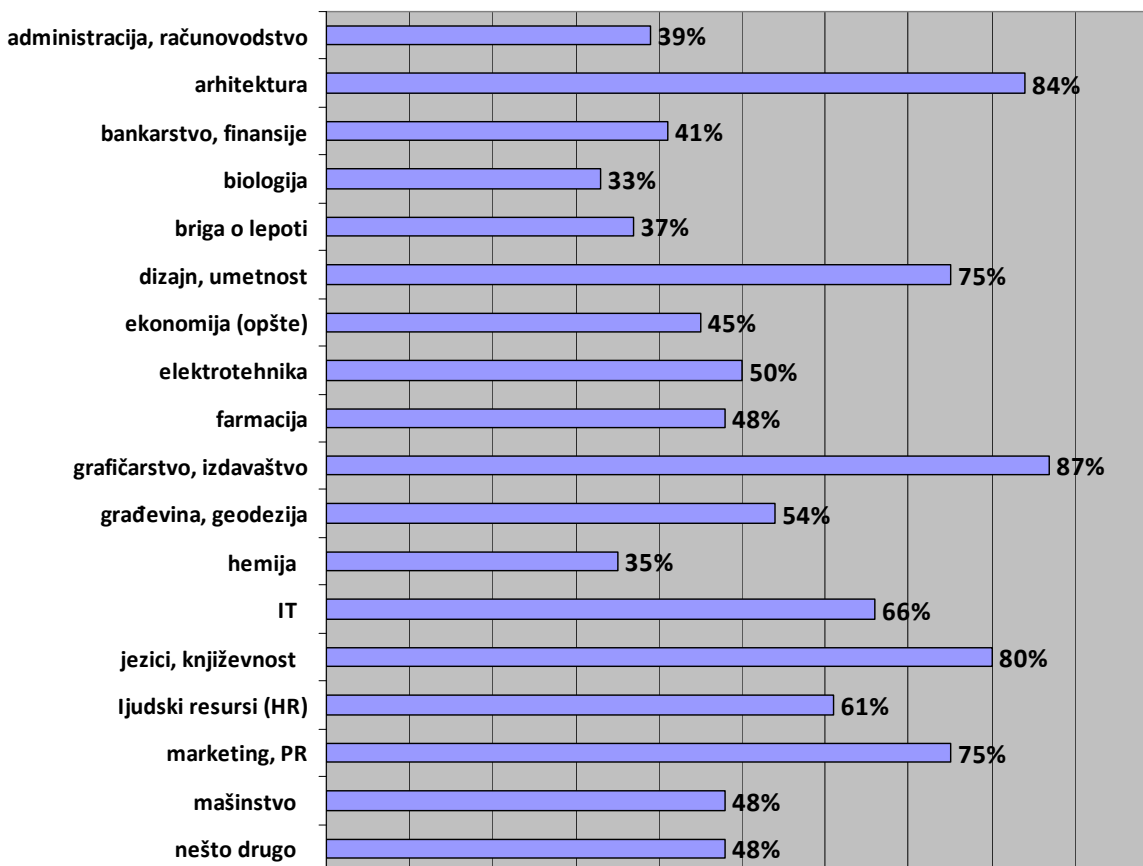
ISPITANICI KOJI SU VEĆ RADILI ILI SU SPREMNI DA RADE HONORARNO

Profil ljudi koji su već radili honorarno

Gledano prema godištu, najveća procentualna zastupljenost ljudi koji su radili honorarno je među mladima od 26 do 30 godina (61%), kao i među onima sa dužim radnim vekom tj. ljudima starijim od 55 godina (68%). U ostalim starosnim grupama zastupljenost honorarnih radnika se kreće oko proseka, u rasponu od 44 do 54%. Takođe, prema rezultatima istraživanja, **muškarci su se do sada u malo većoj meri (7% više), u odnosu na žene, angažovali u honorarnim poslovima.**

Gledano prema radnom statusu, izuzimajući ljude koji i trenutno rade kao freelanceri, veći procenat onih koji su radili honorarne poslove je među nezaposlenima koji rade na crno (66%), a najmanji među stalno zaposlenima (48,5%) i nezaposlenima (47%). Osim toga, za sobom honorarno iskustvo češće od drugih imaju pripravnici (67%) i viši menadžment (64%), a **prema oblastima poslovanja najčešće su honorarno radili ljudi u oblasti grafičarstva i izdavaštva (87%) arhitekta (84%), ljudi koji se bave jezikom i književnošću (oko 80%), PR-om i marketingom (75%), dizajneri i umetnici (75%), IT-ovci (66%) i HR-ovi (61%).**

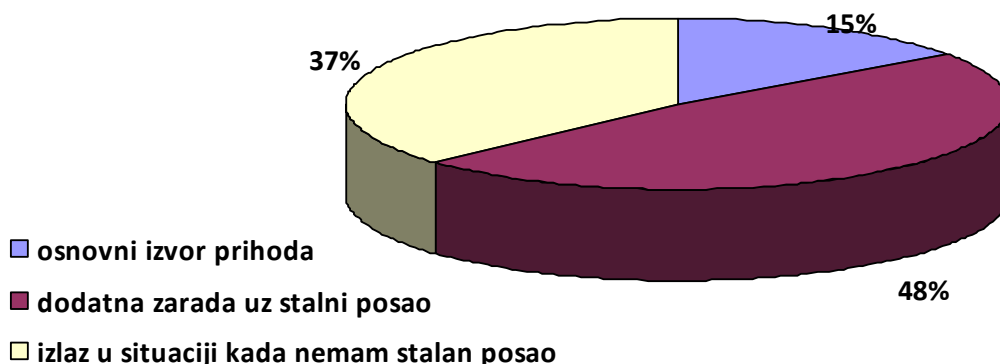
Oblasti rada u kojima su naši ispitanici radili honorarno

Freelance kao izvor prihoda

Da honorarni posao vide kao mogući osnovni izvor prihoda reklo je svega 15% ispitanika, dok većina, odnosno 48%, kaže da je to dodatni izvor prihoda uz stalni posao. A 37% ispitanih smatra da je honorarni posao izlaz u situaciji kada nemaju posao.

Honorarni posao je za vas:

Velika većina ispitanih, čak 87%, je spremna da radi više honorarnih poslova istovremeno, naravno, prvenstveno ukoliko bi imali vremena za to. S druge strane, 10% ispitanika kaže da voli da se posveti jednom projektu te ne želi da radi više honorarnih poslova u isto vreme, dok 3% nije moglo da se odluči.

Rad od kuće, na terenu ili u kancelariji?

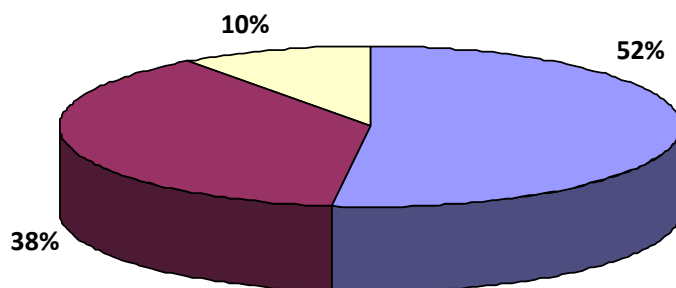
43% ispitanika kaže da bi im najviše odgovaralo da rade od kuće, dok je čak 38% reklo da im je svejedno. U kancelarijama firme najviše bi volelo da radi 14% ispitanih, a rad na terenu je izabralo svega 5%.

U analizi odgovora na ovo pitanje došle su da izražaja razlike u razmišljanju muške i ženske populacije. Tako je 47% žena reklo da bi najrađe radilo od kuće, a 34% ispitanica kaže da im je svejedno, dok su kod muškaraca procenti upravo obrnuti.

Aktivno traženje honorarnog posla

52% ispitanika kaže da je spremno da aktivno traži ponudu za honorarni posao, odnosno potrudili bi se da je nađu, dok bi 38% sačekalo da informacije o ponudama dođu do njih. A 10% ispitanika bi razmotrilo ponudu za honorarni posao ako im je neko baš konkretno ponudi.

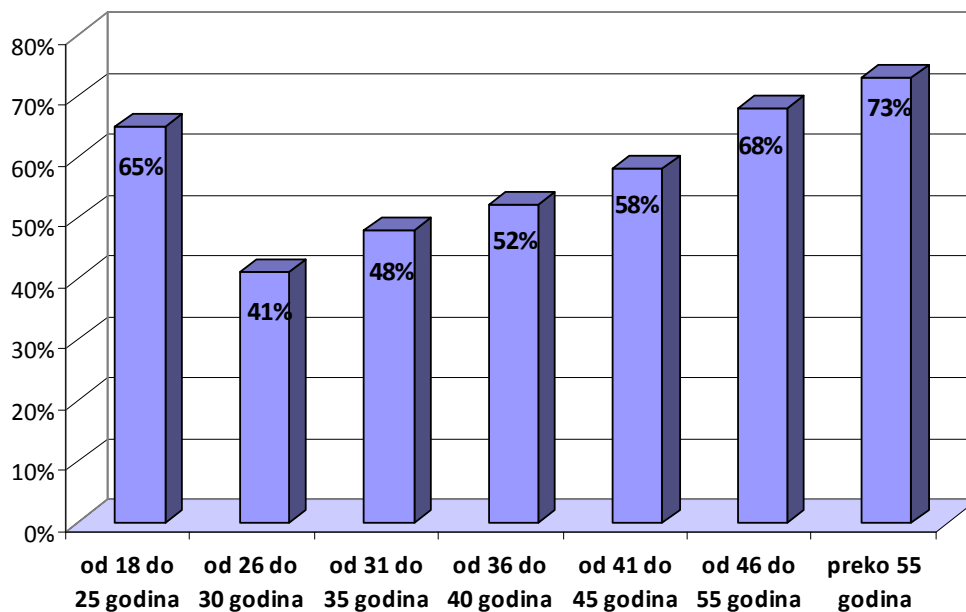
Da li honorarni posao tražite / biste tražili aktivno ili usputno?

- tražio/la bih ga aktivno, potudio/la bih se da ga nađem
- ako dođem usputno do informacije o mogućnosti honorarnog rada, razmotrio/la bih je
- ako mi neko baš ponudi honorarni posao, razmotrio/la bih ga

Pri tome, muškarci su nešto više (oko 5%) spremni da aktivno traže honorarni posao u odnosu na žene, a veća spremnost je prisutna i kod mladih koji su u godinama kada se studira, nakon čega spremnost za aktivno traženje honorarnog posla opada i potom opet raste sa godinama.

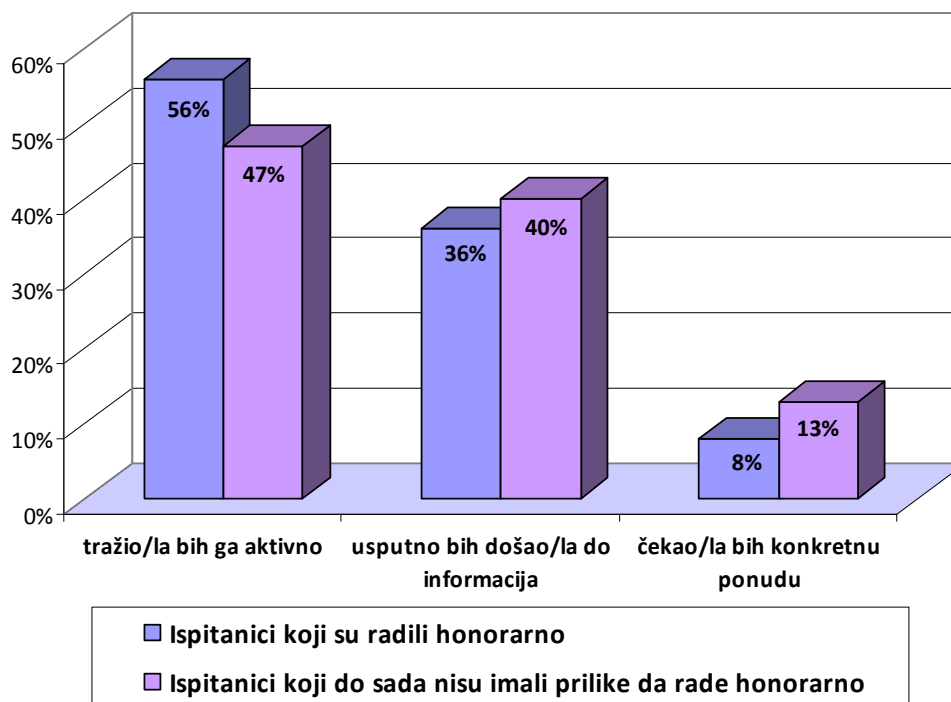
Spremnost ispitanika na aktivno traženje honorarnog posla prema godinama

Zanimljivo je i to da bi se tek svaki drugi nezaposleni aktivno angažovao na pronalaženju honorarnog posla za sebe, dok bi otprilike svaki treći razmotrio mogućnost honorarnog posla ako bi informacija usputno došla do njega, a oko 13% nezaposlenih bi razmotrilo ponudu za honorarni posao samo ako bi im ga neko baš ponudio.

Takođe, ovde su uočljive razlike između ispitanika koji su do sada radili honorarno i koji su spremniji da aktivno traže posao u odnosu na ispitanike koji još nisu imali prilike za honorarni rad.

Da li honorarni posao tražite / biste tražili aktivno ili usputno?

Ispitanici koji bi aktivno tražili honorarni posao smatraju da bi do ponude najlakše došli putem mreže prijatelja, odnosno uz pomoć reklame od usta do usta. Ostale metode, poređane po važnosti, su: besplatni specijalizovani sajtovi za freelancer-e i njihovo povezivanje sa firmama, društvene mreže, na primer, Facebook, Twitter i MySpace, zatim, stručne društvene mreže, na primer LinkedIn, strukovna udruženja, pretplata na specijalizovane sajtove za freelancer-e i njihovo povezivanje sa firmama, kao i ulaganje novca u lični marketing. Najmanje glasova dobila je niskobudžetna reklama, na primer, promotivni materijal kućne izrade. Evo i grafičkog prikaza ovih podataka.

Na koji način ste / ili mislite da biste najlakše došli do ponude za honorarni posao?
(ispitanici su imali mogućnost davanja više odgovora)

Za koga raditi?

Velika većina ispitanika smatra da nije važno iz kog dela sveta je firma za koju bi radili, ali većina njih bi najviše volelo da posao za te firme obavlja prevashodno iz Srbije. Za honorarni rad poželjne su i firme koje posluju u Srbiji, dok najslabije interesovanje vlada za firme sa područja bivše Jugoslavije, gde je opet poželjna mogućnost rada iz Srbije.

Trajanje honorarnih projekata i zarada

38% ispitanika koji imaju iskustva u honorarnim poslovima je na poslednjem projektu radilo duže od pola godine, 37% je radilo u honorarnom angažmanu koji je trajao od mesec dana do pola godine, a svaki četvrti ispitanik je radio na projektu koji je trajao kraće od mesec dana.

Prosečna mesečna zarada za projekte koji su trajali duže od pola godine se u 67% slučajeva kretala do 30.000 dinara, 18% ispitanika je ostvarilo prosečnu mesečnu zaradu od 31.000 do 50.000 dinara, dok je više od toga zaradilo 15% ispitanika.

Slična je i situacija kod honorarnih poslova koji su trajali od mesec dana do pola godine: u 62% slučajeva prosečna mesečna zarada je bila do 30.000 dinara, 18% ispitanika je zaradilo između 31.000 i 50.000 dinara, dok je svaki peti ispitanik zaradio i više od toga.

Ukupna zarada na projektima koji su trajali kraće od mesec dana u 57% slučajeva nije prelazila 10.000 dinara. Od 11.000 do 30.000 dinara po projektu je zaradilo 28% ispitanika, a više od toga je zaradilo 15% ispitanika.

Honorarni posao naspram stalnog zaposlenja

Kao najveću prednost honorarnog posla naši ispitanici ističu mogućnost određivanja sopstvenog radnog vremena, te mogućnost veće zarade, pa rad od kuće. Osim toga, ispitanici smatraju da su prednosti i mogućnost izbora poslova koji se rade, te činjenica da ste sam svoj šef, zatim više slobodnog vremena za druge aktivnosti i određivanje vrednosti sopstvenog rada. Mali broj ispitanika smatra da honorarni posao nema prednosti u odnosu na stalno zaposlenje.

Ovo je još jedno pitanje u kojem su se izrazile razlike između muškaraca i žena u određivanju prioriteta, odnosno, **muškarci kao prednost honorarnog posla, u odnosu na žene, više ističu finansijske aspekte** - mogućnost veće zarade i određivanje vrednosti sopstvenog rada, **dok žene, u odnosu na muškarce, veću prednost vide u slobodnom vremenu i mogućnosti određivanja sopstvenog radnog vremena.**

Većina naših ispitanika je navela da bi pod određenim uslovima menjala stalni posao za honorarni, a osnovni motiv bi za najveći broj njih bila zagarantovana bolja zarada. Sledeći razlog za promenu stalnog posla za honorarni je nezadovoljavajuća situacija na poslu, zatim zanimljiv opis honorarnog posla, potreba za slobodnim vremenom, i najslabije zastupljen razlog jeste garantovana samostalnost. Ipak, četvrtina ispitanih ni pod kojim uslovima ne bi menjala svoj stalni posao za honorarni.

Kome je najprikladnije da obavlja honorarne poslove?

Prema našim ispitanicima, honorarni poslovi su najadekvatniji za osobe kojima su potrebni dodatni prihodi uz stalni posao. Osim za njih, prikladno je i za osobe koje imaju višak slobodnog vremena na raspolaganju, zatim mladima i onima koji se tako osećaju, pa onima koji žele veću slobodu, odnosno ne žele fiksne obaveze i svakodnevni rad od 8h i više, te ljudima koji imaju porodicu i nemaju vremena za stalno zaposlenje.

Veliki broj ispitanih smatra i da je prikladno za sve kojima se ukaže prilika za honorarni rad, a približan broj veruje da za ovo nema pravila.

Demografski podaci:

Pol		
ženski	1323	69%
muški	592	31%
Ukupno:	1915	

Godine starosti		
od 18 do 25 godina	283	15%
od 26 do 30 godina	505	26%
od 31 do 35 godina	422	22%
od 36 do 40 godina	239	12%
od 41 do 45 godina	193	10%
od 46 do 55 godina	223	12%
preko 55 godina	50	3%
Ukupno:	1915	

Radni status		
srednjoškolac	34	2%
student	182	10%
stalno zaposlen/a	727	38%
zaposlen/a na određeno vreme	169	9%
honorarni rad / freelancer	110	6%
samostalni preduzetnik / umetnik	47	2%
zvanično nezaposlen/a, radim na crno	124	6%
nezaposlen/a	522	27%
Ukupno:	1915	

Nivo radne pozicije		
pripravnik, ulazna pozicija	133	7%
radnik	489	26%
radnik - stručnjak	498	26%
niži i srednji menadžment	435	23%
viši menadžment	246	13%
nemam radno iskustvo	114	6%
Ukupno:	1915	

Zanimanje		
administracija, računovodstvo	277	14%
arhitektura	31	2%
bankarstvo, finansije	101	5%
biologija	9	0%
briga o lepoti	16	1%
dizajn, umetnost	47	2%
ekonomija (opšte)	134	7%
elektrotehnika	44	2%
farmacija	23	1%
fizika	1	0%
grafičarstvo, izdavaštvo	30	2%
građevina, geodezija	50	3%
hemija	17	1%
IT	120	6%
jezici, književnost	82	4%
ljudski resursi (HR)	75	4%
marketing, PR	174	9%
mašinstvo	60	3%
nešto drugo	624	33%
Ukupno:	1915	

Mesto stanovanja		
Beograd sa okolinom	955	50%
Novi Sad sa okolinom	270	14%
Niš sa okolinom	96	5%
Kragujevac sa okolinom	85	4%
Subotica sa okolinom	84	4%
Vojvodina – ostala mesta	153	8%
Centralna Srbija – ostala mesta	93	5%
Zapadna Srbija – ostala mesta	68	4%
Istočna Srbija – ostala mesta	43	2%
Južna Srbija – ostala mesta	43	2%
Kosovo i Metohija	7	0%
Izvan Srbije	18	1%
Ukupno:	1915	
